

A Fővárosi Törvényszék
mint másodfokú bíróság
2.Kf.650.066/2017/6.

A Fővárosi Törvényszék a Ügyvédi Iroda (1055 Budapest, Kossuth Lajos tér 16-17., ügyintéző: ügyvéd, ügyvéd és ügyvéd) által képviselt Magyar Éremkibocsátó Kft. (1054 Budapest, Szabadság tér 7.) felperesnek a dr. Köhalmi Attila versenytanácsstag és dr. Számadó Tamás jogtanácsos irodavezető által képviselt Gazdasági Versenyhivatal (1054 Budapest, Alkotmány utca 5., hivatkozási szám: j/30/2015.) alperes ellen versenyügyben hozott közigazgatási határozat felülvizsgálata iránt indult perében a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2017. június 21. napján kelt 12.K.34.046/2016/17. számú ítélete ellen a felperes által 18. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán a 2018. március 28. napján megtartott nyilvános tárgyalás alapján meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Törvényszék az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja, és az alperes 2016. szeptember 26. napján kelt Vj/30-111/2015. számú határozatát akként változtatja meg, hogy a felperest terhelő bírságot 100.000.000 (azaz százmillió) forintra mérsékli, egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyja.

Kötelezi a felperest arra, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 300.000 (azaz háromszázezer) forint másodfokú részperköltséget, míg a fennmaradó első- és másodfokú részperköltségeiket a felek maguk viselik.

Kötelezi végül a felperest arra, hogy az illetékekben eljáró hatóság külön felhívására fizessen meg az államnak 1.300.000 (azaz egymillió-háromszázezer) forint kereseti és 2.300.000 (kétmillió-háromszázezer) forint fellebbezési részilletéket, míg a fennmaradó kereseti és fellebbezési illetéket az állam viseli.

Ez ellen az ítélet ellen további fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

A felperesi társaság az amszterdami Samlerhuset csoport magyarországi tagja, érmék és érmék csomagküldő kiskereskedelmével foglalkozik. Az alperes 2015. március 20-án indított eljárást a felperessel szemben, amelyben vizsgálta, hogy a 2015. február 23. napjától alkalmazott valamennyi kereskedelmi kommunikációjával megsértette-e a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló 2008. évi XLVII. törvényben (a továbbiakban: Fttv.)

foglaltakat az 1956-os forradalom 60. évfordulója alkalmából kibocsátott emlékérem, majd a további termékei kereskedelmi kommunikációjával kapcsolatban. A vizsgálatát kiterjesztette az 1956-os emlékérem kapcsán a postázási és csomagolási költségek valószínűsíthető elhallgatására, illetőleg valamennyi termék csomagolási- és postaköltségének felszámítására vonatkozó tájékoztatás vizsgálatára. Vizsgálta továbbá a 2014. április 4. napjától kezdődő időszakra vonatkozóan, hogy a felperes kereskedelmi kommunikációjában a gazdasági társaságot hivatalos vagy állami elismertséggel rendelkező vállalkozásként jelenítette-e meg.

A vizsgálat lefolytatását követően az alperes Vj/30-111/2015. Számú határozatában megállapította, hogy a felperes a fogyasztókat megtévesztő kereskedelmi gyakorlatot tanúsított azzal, hogy 2015. február 23-tól 2015. április 7-ig valótlanul állította, hogy ingyenesen biztosítja az 1956-os forradalom 60. évfordulója alkalmából kibocsátott emlékérmeket minden magyarországi lakosnak, és homályosan, érthetetlenül, illetőleg félreérthető módon közölte a termékei csomagolási és postázási költségei felszámításainak szabályait. 2011. március 17-től 2016. július 21-ig a fogyasztói döntés meghozatalát megelőzően elhallgatta azt, hogy több termék egyszerre történő rendelése esetén minden egyes termék után külön-külön felszámításra kerül a csomagolási és postaköltség. 2014. április 4-től a fogyasztók számára azt a képet sugallta, hogy vállalkozása hivatalos, és/vagy állami elismertséggel rendelkezik. A jogsértések miatt 140 millió forint versenyfelügyeleti bírság megfizetésére kötelezte. Rögzítette, hogy a felperes az 1956-os emlékérem forgalmazását 2015. februártól televíziós reklám, sajtóhirdetés, honlap bannerek, Facebook hirdetés, Index billboard, honlap, e-DM útján népszerűsítette.

Leszögezte, hogy a felperes a fogyasztók megtévesztésére alkalmas gyakorlatot folytatott azzal, hogy 2015. február 23-tól 2015. április 7-ig valótlanul állította, hogy ingyenesen biztosítja az 1956-os emlékérmeket minden magyarországi lakosnak, és homályosan, érthetetlenül, illetve félreérthető módon közölte a termékei csomagolási- és postázási költségeinek felszámítási szabályait. Az emlékérem ingyenességével kapcsolatban kiemelte, hogy az 1.490 forint nem kizárólag a termék kereskedelmi forgalomban történő megjelenésével elengedhetetlenül összefüggő költségeket foglalja magában, ezért az Fttv. melléklet 20. pontjának sérelme megállapítható. Megjegyezte, hogy az 1956-os emlékérem megrendelését megelőzően a fogyasztók annak ingyenességéről valamennyi kereskedelmi kommunikációban információhoz jutottak, míg az 1.490 forintos csomagolási és postázási költség összegét a Facebookon közzétett, valamint a Jaguar és az Indamail levelező listákra újra küldött kommunikáció nem tartalmazta. A kommunikáció központi üzenete az ingyenesség volt, amelyet a hirdetés szerint a felperes minden magyarországi lakosnak kívánt biztosítani az erre vonatkozó további részletes feltételek feltüntetése nélkül. Kiemelte, hogy figyelemmel az Európai Bizottság 2009. december 3-án kelt, a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatról szóló 2005/29/EK irányelv végrehajtásáról/alkalmazásáról szóló iránymutatására (a továbbiakban: UCP iránymutatás) valamint az erre alapított Vj.71-30/2013. számú határozatra, megállapítható, hogy az „ingyenes”, „díjtalan”, „térítésmentes”, illetőleg hasonló jelzők kereskedők általi alkalmazása tilos, amennyiben a termékért a fogyasztóknak mégis fizetniük kell. Megjegyezte, hogy a csomagolási költség nem tartozik a szállítási költség elengedhetetlen költségei közé, így annak felszámítása egy ingyenesként hirdetett termék esetében jogszerűtlen. A kereskedelmi kommunikációban foglalt azon üzenet, miszerint az 56-os emlékérem 0 forint, egyértelműen azt sugallta a fogyasztó részére, hogy az adott termék ingyenes.

Kiemelte, hogy a felperes 2011. március 17. és 2015. december 1. közötti kereskedelmi kommunikációjában elhallgatta azt, hogy több termék esetén a csomagolási és postaköltség termékenként külön-külön kerül felszámításra. Erről a fogyasztók kizárólag a rendelési folyamat végén, illetőleg postai úton leadott rendelés esetén a termék átvételkor értesültek. Megjegyezte,

hogy a 2015. december 1-jét követő időszakban a felperes által a tájékoztatásban megvalósított változtatások sem érték el a céljukat. így megállapítható, hogy az Fttv. 7. § (1) bekezdésében foglalt mulasztás ezután is megvalósult. E körben azon felperesi előadás sem elfogadható, miszerint zárt rendszere nem alkalmas arra, hogy több termék csomagolását és postázását együttesen kezelje.

Kifejtette, hogy 2014. április 4-én kelt Vj/53-67/2013. számú korábbi határozatában a felperest eltiltotta a magyar éremkibocsátó intézet megnevezés alkalmazásától, és eltiltotta az „egyes nemzeti pénzverdek hivatalos forgalmazója” közlés mint tényállás elemek folytán megvalósult magatartás folytatásától. A hivatalosság látszatának további vizsgálata alapján rögzítette, hogy az 1956-os emlékérem televíziós reklámjának első mondata, a tájékoztatás szó használata, az ahhoz kapcsolódó kép- és hangmegjelenítés együttesen, a küldeményeken pedig a „fontos információ/tájékoztatás” feltüntetése, a hivatalos szó alkalmazása, az ábrás védjegyek, a felperes székhelyének címe, az ME/16/01. ügyszám feltüntetése összességében olyan hatást kelt a fogyasztóban, hogy egy hivatalos entitással áll szemben. Mindezek alapján kifejtette, hogy a felperes kereskedelmi kommunikációiban a hivatalosság látszatát kívánta kelteni, melyre tekintettel az Fttv. 6. § (1) bekezdés b) és g) pontjában foglalt tényállás alapján az Fttv. 3. § (1) bekezdésében foglaltakat megsértette. Kiemelte, hogy a korábbi Vj/27-49/2015. számú eljárást megszüntető végzésben vizsgált és értékelt kommunikációs elemeket jelen eljárásban nem vizsgálta.

A felperes azon kötelezettségvállalási nyilatkozatát nem fogadta el miszerint vállalja, hogy valamennyi kommunikációs eszközön, amelyen x forint + x forint csomagolási és postaköltség típusú kommunikáció szerepel, és a fogyasztónak lehetősége nyílik az adott termékből több darab megszerzésére, a kereskedelmi kommunikációt módosítja „x forint + x forint csomagolási és postaköltség termékenként” megjegyzésre.

A kiszabott bírság meghatározása során a duplikáció elkerülése érdekében a hivatalosság látszata jogsértéssel összefüggésben csak a 2016. január 28-ig felmerült kommunikációs összeget, míg a csomagolási és postaköltség esetén kizárólag a 2014. április 4. és 2016. január 8. napja közötti időszakot vette figyelembe. A bírság kiszabásánál értékelte, hogy a tényleges postaköltségen felüli részt és a jogsértőnek talált csomagolási és postaköltséget az 1956-os emlékérem esetén a felperes a fogyasztók részére visszatérítette. Hangsúlyozta, hogy a megállapított súlyosító és enyhítő körülmények alapján a bírságmaximumhoz közeli szankció kiszabása indokolt, figyelemmel arra is, hogy a felperessel szemben a korábbiakban már sor került bírság kiszabására, és a jogsértés jelentős számú fogyasztót ért el. Az 56-os emlékérem kampányával pedig nagy fogyasztói adatbázisra tett szert ingyenesen.

A határozattal szemben előterjesztett keresetében a felperes az alperes határozatának megváltoztatását és a jogsértés hiányának megállapításával az eljárás megszüntetését, valamint a bírság összegének a visszafizetésére és a visszafizetésig járó késedelmi kamat megfizetésére kötelezését, másodlagosan a határozat megváltoztatásával a bírság összegének mérséklését, a különbözet visszafizetését, és ezután késedelmi kamat megtérítését, harmadlagosan a határozat hatályon kívül helyezését és alperes új eljárás lefolytatására kötelezését kérte. Kifejtette, hogy az alperes által megjelölt jogsértések a terhére nem voltak megállapíthatóak. Az 1956-os emlékérem ingyenességével összefüggésben állította, hogy az ezzel kapcsolatos kommunikáció alapján az Fttv. mellékletének 20. pontja nem alkalmazható, figyelemmel az UCP iránymutatásban foglaltakra és a versenyjogi döntésekre, mivel a kommunikációjában ingyenességről nem volt szó. Az érem csomagolási és postaköltsége esetén igazolta azok indokoltságát, így kommunikációja nem tekinthető megtévesztőnek. Álláspontját az árajánlat csatolásával és numizmatikai szakértő nyilatkozatával is egyértelműen alátámasztotta. E körben a speciális csomagolási szükséglet és az

által megjelölt további költségeket a rendelkezésre álló bizonyítékok megfelelően alátámasztották. Hangsúlyozta, hogy a jogszerű díjon felüli részt valamennyi fogyasztó részére visszautalta. A csomagolási és postaköltség termékenként történő felszámításával összefüggésben kifejtette, hogy nem hallgatott el olyan elemet, amelyet a fogyasztóknak azon felül kellett volna megfizetnie, mint amiről a vásárlás kezdetén már tájékoztatást kaptak. A megrendelések összegezésekor a fizetendő összeg egyértelműen feltüntetésre került. A korábbi rendszer nem volt képes a megrendelések összevonására, így 2015. december 1-je után már változtatásokat hajtott végre a honlapján, és feltüntetésre kerültek részletesen a csomagolási és postaköltség szabályai. 2016. július 21. napjától pedig a webshopja a megrendelés összértékéhez igazítja a költségeket. Mindezek alapján az Fttv. 7. §-ának és a 3. §-ának a sérelme nem állapítható meg. Hangsúlyozta, hogy az általa alkalmazott kommunikációs elemek nem voltak alkalmasak a hivatalosság látszatának keltéséhez. Az ezzel kapcsolatos megállapítások jogsértőek. Utalt arra, hogy az alperes által kifogásolt elemeket az alperes a korábbi eljárásában jogszerűnek értékelte és vizsgálta. Ezen elvárásoknak megfelelően alakította a kereskedelmi gyakorlatát. Ennek figyelembe vételével alperes a megállapításait e körben jogszerűtlenül tette meg. Megjegyezte, hogy az alperes indokolatlanul nem fogadta el a kötelezettségvállalási nyilatkozatot. Ez alapján sérült a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tptv.) 75. §-a és a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 1. § (3) bekezdése. Vitatta a megállapított bírság mértékét is, amely álláspontja szerint indokolatlanul aránytalan és eltúlzott a bírság kiszabása szempontjából lényeges körülmények értékelésének elmulasztása okán, valamint a súlyosító körülmények aránytalan értékelésére tekintettel. Ezért a bírság összegének meghatározása kirívóan okszerűtlen. Erre tekintettel a Tptv. 7. § (3) bekezdésének és a Pp. 339/B. §-ának megsértése is megállapítható. A 2015. évi üzleti mérleg szerinti eredménye mínusz összeget mutat, veszteséges volt, így bármilyen gazdasági előny realizálása sem állapítható meg. Az egy postaköltség feletti postaköltségből mindösszesen 1.844.684 forint nettó árbevétel keletkezett, amely elhanyagolható az összes csomagolási és postaköltséghez képest.

Az alperes érdemi ellenkérelmében a határozatában foglaltakat fenntartva a felperesi kereset elutasítását kérte. Kiemelte, hogy az 1956-os emlékéremmel összefüggésben alkalmazott felperesi kommunikáció az Fttv. mellékletének 20. pontjában foglaltakat megállapíthatóvá tette, mert ténylegesen az ingyenességet hirdette annak ellenére, hogy a termékért fizetni kellett. A csomagolási és postaköltség felszámítása és a hivatalosság látszatának keltése körében fenntartotta a határozatban foglaltakat. Hangsúlyozta, hogy a korábbi eljárást megszüntető végzés nem jelentette azt, hogy a hivatalos látszat keltése körében az alperes további eljárását is jogszerűnek találta, ezért az újabb eljárásban ennek vizsgálatára sor kerülhetett.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a felperes keresetét elutasította. Az ügy előzményeinek rögzítését követően kifejtette, hogy az alperes határozata az anyagi és eljárási jogszabályban foglaltaknak megfelel, erre tekintettel annak megváltoztatására és hatályon kívül helyezésére nincs mód. Leszögezte, hogy az alperes az 56-os emlékérem ingyenessége, a csomagolási és postaköltség felszámítási szabályainak elhallgatása, a hivatalosság vagy állami elismertség látszatának keltése kapcsán tett megállapításai vonatkozásában a tényállást megfelelően feltárta, és a felderített tényállásból helytálló jogi következtetésre jutott a jogsértések megvalósulása tekintetében. Kiemelte, hogy az 1956-os emlékérem ingyenessége kapcsán jogszerű volt az alperes megállapítása, mely szerint az Fttv. mellékletének 20. pontja alkalmazandó. E körben hivatkozott arra, hogy az irányadó gyakorlat szerint amennyiben az áru birtokbavételével, illetve fuvarozásával összefüggő elkerülhetetlen költségeken felül a fogyasztónak bármit is fizetnie kell, tisztességtelen az áru „ingyenes”, „díjtalan”, „térítésmentes” vagy hasonló jelzőkkel való leírása. Kiemelte, hogy ez a

rendelkezés a melléklet 20. pontjában felsorolt kifejezések használata nélkül is alkalmazandó a kereskedelmi kommunikációból következően díjmentesként, ingyenesként sugallt termékekre. Utalt arra, hogy a felperes által alkalmazott egyes kommunikációs eszközökben egyértelműen megjelent az áru ingyenessége mellett a csomagolási és postaköltség, míg más eszközökön (Facebook, Indamail, Jaguár üzenetben) az 1.490 forintos költség nem volt feltüntetve. Leszögezte, hogy a kommunikáció kiemelt üzenete az volt, miszerint az 1956-os emlékéremhez a magyarországi lakos fogyasztó ingyen juthat hozzá. Mindenképpen erőteljesebb volt az áru ingyenességének a hangsúlyozása, mint a csomagolás és postaköltségről történő tájékoztatás, amely egyébként nem csak a fogyasztó által szükségszerűen felmerülő költségekben merült ki. Megjegyezte, hogy az alperes határozatában számot adott arról is, hogy mely tételek voltak indokolatlanok és a felperes által felhozott bizonyítékok miatt nem voltak alkalmasak ennek cáfolatára. Utalt arra, hogy a felperesi visszafizetés a posta által felszámított díjon felüli rész tekintetében nem hat ki a jogsértés megállapítására. A fogyasztók felé történő visszafizetést az alperes a kiszabott szankció mértékénél értékelheti. A csomagolási és postaköltség felszámítási szabályainak elhallgatása körében kifejtette, hogy az elhallgatás megvalósul, ha a fogyasztóban már kialakul egy elképzelés a termék megvásárlásáról, ismeri annak árát, de csak a megrendelési folyamat végén szembesül a csomagolási és postaköltségről, oly módon, hogy több termék megrendelése esetén termékenként többszörösen kerül felszámításra annak összege. Kiemelte, hogy az alperes helytállóan jutott arra az álláspontra, miszerint a fogyasztók már csak a megrendelés véglegesítésekor szereztek tudomást a többszörös csomagolási és postaköltségről, illetőleg fennállt annak a lehetősége is, hogy amennyiben a fogyasztó a megrendelését külön postai megrendelőlapra adta fel, úgy a termékek leszállításakor szembesült azzal, hogy termékenként kell fizetni a csomagolási és postaköltségért. Kifejtette, hogy az alperes helytállóan jutott arra a következtetésre is, miszerint a 2015. december 1-jét követő időszakban alkalmazott részletesebb tájékoztatás sem volt alkalmas arra, hogy a termékenként külön-külön felszámított postaköltség elhallgatásának megvalósulását kiküszöböljék. A 2016. július 21-i felperesi webshop megújítása nem befolyásolta azt a körülményt, hogy a megelőző időszakban a jogsértés fennállt. Megjegyezte, hogy a posta által alkalmazott díjon felüli rész fogyasztók részére történő visszatérítése nem volt kihatással a jogsértés megállapítására, ezért az alperes az Fttv. 7., illetőleg 3. §-ában foglalt jogsértést e körben helytállóan állapította meg. A hivatalosság látszatának keltésével összefüggésben kifejtette, hogy nem volt alapos a felperes által hivatkozott Vj/27/31/2015. számú előzetes álláspontra, illetőleg a Vj/27-49/2015. számú eljárást megszüntető végzésben foglaltakra történő hivatkozása. Kifejtette, hogy az alperes helytállóan utalt arra, hogy az utóvizsgálati eljárás során kizárólag a Vj/53/2013. számú eljárásban hozott végrehajtható határozatban foglalt kötelezés-eltiltás végrehajtása kérhető számon a hivatalosság látszatával kapcsolatban, ez pedig a „Magyar Éremkibocsátó Intézet” megnevezés alkalmazásának és az „egyes nemzeti pénzverdek hivatalos forgalmazója” közlésnek az elhagyását jelentette. Kifejtette, hogy a bíróság olvasatában sem jelenti az utóvizsgálati eljárást megszüntető végzés azt, hogy az alperes a felperes által alkalmazott kommunikációs elemeket teljes egészében jogszerűnek találta, kizárólag a jogszabályoknak megfelelően az utóvizsgálatban később már csak a Vj/53/2013. eljárásban hozott végrehajtható határozatban foglaltakra redukálta le az eljárását, és a korábbi határozata végrehajtásának ellenőrzését végezte el. Ez azonban nem zárta ki, hogy a hivatalosság látszatával kapcsolatosan a felperesnek a kereskedelmi gyakorlatát, a nem értékelt magatartások tekintetében a jelen eljárásban vizsgálja, és amennyiben indokolt, e körben további jogsértést állapítson meg. Leszögezte, hogy a határozatban megállapított jogsértés alapjául szolgáló a felperes által alkalmazott televíziós reklám, ábrás védjegy, a küldemények csomagolásának megjelenése, a „fontos információ/tájékoztatás” megjelölés, a „hivatalos” szó használata, a székhely cím, az ME16/01. ügyszám alkalmazása összességében alkalmas volt arra, hogy a felperes hivatalos entitás látszatát keltse a fogyasztókban. Mindez a fogyasztói döntést tisztességtelenül befolyásolhatta, és azt eredményezhette, hogy a fogyasztóban nem a valós kép alakult ki a felperes tényleges jogi

helyzetéről és tevékenységéről. Az Fttv. 3. § (1) bekezdésében foglalt tilalom kiterjed arra a kereskedelmi gyakorlatra is, amely a vállalkozás jellemzőiről olyan képet tüntet fel, amely megtévesztő, vagy alkalmas a fogyasztó megtévesztésére. Erre tekintettel az Fttv. 6. § és 3. §-ában foglaltak sérelmét az alperes helyesen állapította meg.

Megjegyezte, hogy a felperes érvelésével szemben az alperes határozatának indokolása az előzetes álláspont közlését követően a felperesi észrevételek tükrében részletesen tartalmazza az arra vonatkozó alperesi észrevételeket, illetőleg a felperesnek az előzetes álláspont közlésétől számítva megfelelő idő állt rendelkezésére, hogy a jogsértésekre az álláspontját kialakítsa. Leszögezte, hogy az eljárás során nem történt az ügy érdemére kiható eljárási szabálysértés, és a felperes részletesen nem fejtette ki azt sem, hogy milyen tények alapján sérült a Ket. 1. § (3) bekezdése szerinti alapelv. Az alperes által kiszabott bírsággal összefüggésben kifejtette, hogy az alperes részletesen indokolta a törvényi bírságmaximum alatt induló bírság alapösszegét. A súlyosító és enyhítő körülményeket az alperes helytállóan vette figyelembe. Ezzel szemben a felperes az eljárás során nem bizonyította az okszerűtlen mérlegelést, illetőleg a felróható magatartás hiányát. Mindezek alapján a kiszabott bírság a Tpvt. 78. § (3) bekezdésében foglaltaknak, és a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 339/B. §-ában foglaltaknak is megfelelt. Megjegyezte, hogy az alperes okszerűen indokolta, hogy a kötelezettségvállalással összefüggésben a felperesi vállalat miatt nem fogadta el. E nyilatkozat szempontjából releváns tényezőket az alperes megfelelően értékelte.

Az elsőfokú ítélettel szemben előterjesztett fellebbezésében a felperes elsődlegesen az elsőfokú ítélet megváltoztatásával az alperes határozatának megváltoztatását és a versenyfelügyeleti eljárás megszüntetését kérte a bírság összegének visszafizetésére, és a visszafizetésig járó jegybanki alapkamattal megegyező kamat megfizetésére kötelezése mellett, másodlagosan az elsőfokú határozat megváltoztatásával a bírság összegének mérséklését és a különbözet összegének jegybanki alapkamattal növelt összege visszafizetésre kötelezését, harmadlagosan az elsőfokú ítélet alperesi határozatra kiterjedő hatályon kívül helyezését, és az alperes új eljárás lefolytatására kötelezését, negyedlegesen az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését, és az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására utasítását kérte. Kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság a felperes ingyenességgel kapcsolatos előadását nem vette figyelembe, és tévesen értelmezte az alkalmazandó jogszabályokat, különös figyelemmel az Fttv. melléklet 20. pontjára. Érvelése szerint az általa alkalmazott kereskedelmi kommunikáció nem jelentett ellenérték nélküliséget. Ezért az csak az általános szabályok szerint, az Fttv. 6. §-a keretében volt vizsgálható. Utalt arra, hogy az eljárás során részletesen bemutatta azt is, hogy az 1.490 forintos csomagolási és postaköltség milyen elemekből épül fel, és azt okiratokkal megfelelően igazolta. Az Fttv. 6. § keretében irreleváns, hogy a csomagolási és postaköltség elkerülhetetlen-e. Csak azt lehetett volna vizsgálni, hogy a megjelölt költség kizárólag csomagolási és postaköltség elemeket tartalmazott-e. Az elsőfokú ítélet egyáltalán nem indokolta meg, hogy miért fogadta el az alperesi érvelést az okirati bizonyítékaival szemben. A csomagolási és postaköltség felszámításával összefüggésben utalt arra, hogy nem vitatható, hogy a fogyasztó ügyleti döntése folyamatként értékelendő, ugyanakkor a kommunikációjában jogsértés nem lehetséges fel, mivel egyértelmű, hogy általában a vásárló a konkrét fizetési kötelezettséget eredményező nyilatkozat előtt szembesül a csomagolási és postaköltséggel. Az átlagfogyasztó számára is egyértelmű, hogy a termékekhez csomagolási és/vagy postaköltség kapcsolódik. Miután az általa alkalmazott megrendelő lapokon nincs lehetőség több termék rendelésére, így az egyes megrendelőlapok feladása értelemszerűen külön megrendelésnek minősül attól függetlenül, hogy a fogyasztó esetlegesen több megrendelőlapot ad fel. Kifejtette, hogy mindezek alapján felperes a jogszabályoknak megfelelően járt el. Nem értékelte alperes illetőleg az első fokú bíróság azt sem, hogy valamennyi termék mellett feltüntette a fizetendő csomagolási és postaköltséget, és önként

módosította a webshopját és honlapját annak érdekében, hogy a csomagolási és postaköltség feltüntetésének szabályai még világosabbak legyenek. Amint a technikai feltételek lehetővé tették, a csomagolási és postaköltség szabályai úgy módosultak, hogy az a rendelés összértékéhez igazodik. Mindezek mellett az érintett fogyasztók részére visszafizette a többszörösen felszámított csomagolási és postaköltséget. Megjegyezte, hogy a működésének kezdete óta mindösszesen forint nettó árbevétel keletkezett az egy postaköltség feletti postaköltségből származó termékértékesítések során, amely elhanyagolható az összes csomagolási és postaköltség mértékéhez képest. A hivatalosság látszatával összefüggésben kifejtette, hogy az elsőfokú ítélet az alperesi megállapításokat ismétli meg, és nem derül ki, hogy milyen okból és milyen jogi következtetést követően értett egyet azokkal. Utalt arra, hogy a vizsgált kommunikációs elemeket az alperes korábban már elbírálta. A Vj/53/2013. számú eljárással érintett időszakban is vizsgálta a televíziós reklámok stílusát, a küldemények külső megjelenítését, a hivatalos szó használatát, a felperes székhelyét, valamint az általa használt ábrás védjegyet is. Ez alapján megállapítható, hogy a határozat 444-472. pontjában kifogásolt elemeket már korábban értékelte. Az utóvizsgálati eljárást megszüntető Vj/27/2015. számú végzéssel összefüggésben kiemelte, hogy az általa végrehajtott módosításokat a korábbiakban a hatóság az utóvizsgálati eljárás keretében már elbírálta, és az eljárást szankció kiszabása nélkül lezárta, így a határozat 444-472. eleme e körben is már elbírált körülményeket tartalmaz. Mindezekre a jelen eljárás már nem volt kiterjeszhető. A vizsgált kommunikációs elemek tekintetében kifejtette, hogy indokolatlanul hátrányos és jogsértő elbírálásnak minősül, hogy az alperes az egyes elemekre vonatkozó logikus érveket az általánosítás eszközével hagyta figyelmen kívül. E körben az elsőfokú ítélet indokolása hiányos, és a felperesi érvelésre nem adott konkrét választ. A határozat 461. pontjában az alperes újabb kifogást hozott fel, amely az előzetes álláspontban nem szerepelt. A határozat 483. pontjában pedig maga is elismerte, hogy olyan elemet azonosított, amelyet korábban nem vetett fel, így e körben nem volt lehetősége a versenyfelügyeleti eljárás során reagálni, amellyel súlyosan megsértette a Ket. 4. § (1) bekezdésében foglaltakat. A Tpv. 73. §-ára hivatkozással kifejtette, hogy az alperes eljárásával megfosztotta attól a lehetőségtől, hogy a „versenyjogi vádra” nyilatkozatot terjeszthessen elő, amely az Alaptörvény XXVIII. cikk (3) bekezdésében biztosított védekezéshez fűződő jogát vonta el. Erre tekintettel az elsőfokú ítélet megalapozatlanul állította a hivatalosság látszata körében, hogy az alperes nem követett el eljárási jogszabálysértést. Ezzel kapcsolatos érveit az elsőfokú bíróság elmulasztotta értékelni, ezzel megsértve a Pp. 206. § (1) bekezdésében és 221. §-ában, valamint a Pp. 339/B. §-ban foglaltakat. A kötelezettségvállalással kapcsolatos felperesi előadással összefüggésben az elsőfokú ítélet nem adott számot arról, hogy a felperes által a keresetben részletesen előadott érvek miért nem foghattak helyt. Erre figyelemmel az alperesi határozat, valamint az elsőfokú ítélet indokolása megalapozatlan a felperesi kötelezettségvállalás megtagadásával kapcsolatban, ezért a Tpv. 75. §-ába, és a Ket. 1. § (3) bekezdésben foglalt alapelve is ütközik. Az elsőfokú bíróság ítélete a kiszabott bírsággal összefüggésben sem helytálló. Ezzel kapcsolatosan csupán az alperesi álláspontot ismétli meg, és nem tér ki arra, hogy a felperesi érvek miért és mennyiben nem foghattak helyt. A bírság kiszabása körében az alperes jogellenesen vett figyelembe súlyosító körülményeket, az enyhítő körülményeket pedig nem vagy nem megfelelő mértékben értékelte. A kereskedelmi kommunikációt az alperessel egyeztetve, még a hivatalosság látszatával kapcsolatos kiterjesztést megelőzően módosította, amelyet az alperes a bírság kiszabásánál nem értékelte.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Kifejtette, hogy az alperesi fellebbezésben foglaltakkal szemben az elsőfokú bíróság az ingyenesség kapcsán a felperesi érvelést figyelembe vette. Ítéletében több alkalommal ezen érvelésekre reagált, és értékelte azokat. Az elsőfokú bíróság ítélete helyesen tartalmazza azt is, hogy az Fttv. mellékletének 20. pontja nem csak az ott megjelölt kifejezések direkt használata, hanem a kereskedelmi kommunikációból következően a díjmentesként, ingyenessként sugallt termékekre vonatkozó üzenetekre is

alkalmazandó. Utalt arra, hogy az áru ingyenessége mellett az 1.490 forint összegű csomagolási és postaköltséget egyes kommunikációs eszközökön a felperes valóban megjelenítette, más eszközök esetén azonban nem. Megállapítható, hogy a kommunikáció elsődleges üzenete az áru ingyenessége volt. A felperes sikerrel nem igazolta, hogy az 1.490 forint összegű csomagolási és postaköltség kizárólag a szükségszerűen felmerülő költségeket tartalmazta. A csomagolási és postaköltség felszámításával összefüggésben kiemelte, hogy a fogyasztó ügyleti döntése már azelőtt megszületett, mielőtt tudomást szerzett arról, hogy minden érme esetén öt külön-külön csomagolási és postaköltség terheli. A felperesi gyakorlatot vizsgálva kizárólag a foglalás véglegesítésekor, a „vásárlás” gombra kattintva volt megállapítható, hogy két vagy több termék ára mellett többszörös csomagolás és postaköltség került felszámításra. Ugyanez irányadó a telefonos, illetőleg az eDM-ben, bannerben foglalt megrendelésekre is. A postai eDM levelek esetében helytállóan állapította meg az elsőfokú ítélet, hogy amennyiben egy borítékba több megrendelőlapot helyeztek el, az utánvétes fizetésnél a fogyasztó csak a termékek kézhezvételekor értesült a többszörös csomagolási és postaköltségről. A felperesi érveléssel szemben az elsőfokú ítélet számot adott arról több példán keresztül, hogy a felperes által hivatkozott webshop példa miért nem volt helytálló, és arról is, hogy a 2015. december 1-je óta megjelent részletesebb információ miért nem teljesíti a csomagolási és postaköltségről történő teljes körű tájékoztatás követelményét. A hivatalosság látszatával összefüggésben kifejtette, hogy a jelen per tárgyát képező versenyfelügyeleti eljárás jóval a kérdéses utóvizsgálati eljárást követően indult. A jelen ügyben a vizsgálat tárgya az volt, hogy a felperes kereskedelmi kommunikációjának más elemeivel együttesen megvalósítja-e a fogyasztók megtévesztését, amely alapján olyan képet alakít ki magáról, hogy hivatalos entitásnak minősül. Az utóvizsgálattal összefüggésben leszögezte, hogy nem helytálló az a felperesi állítás, miszerint a VJ/53-67/2013. számú határozatban előírt kötelezettségének már a határozat meghozatalát követően haladéktalanul eleget tett, hiszen az utóvizsgálati eljárás során született VJ/27-31/2015. számú előzetes álláspont tartalmazza, hogy az „egyes nemzeti pénzverdék hivatalos forgalmazója” státuszt a továbbiakban is alkalmazta. Az előzetes álláspont 74-78. pontjai szerint pedig az, hogy a felperes a Vj/53-67/2013. számú határozat óta feltünteteti cég formájában a Kft. toldatot, nem jelenti azt, hogy nevében az „intézet”, valamint a „magyar” szavak használatával ne keltene továbbra is a hivatalossághoz kapcsolódó látszatot. Ezekre vonatkozik a felperes által idézett azon utóvizsgálati megállapítás, hogy a felperes a „tárgyaláson történt egyeztetésnek megfelelően” változtatta meg alapvetően reklámtevékenységét. Az utóvizsgálati eljárás során született előzetes álláspontban tett megállapításokat az utóvizsgálat szempontjából nem értékeli, hiszen azok nem voltak a VJ/53-67/2013. számú határozatban előírt kötelezettségek. Erre figyelemmel nem igaz az a felperesi állítás, hogy ezen kommunikációs elemeket az alperes az utóvizsgálat során már értékelte, és azokat jogszerűnek találta. A felperes érvelésével szemben az alperes határozatának 443-485. pontjai részletesen tartalmazzák azt, hogy az egyes kommunikációs elemek miért keltik összhatásukban a hivatalosság látszatát. Az egyes kommunikációk kapcsán tett felperesi észrevételekre az alperes határozatában részletesen reagált, és mindezek alapján az elsőfokú bíróság is helytállóan állapította meg, hogy nem sérült a felperesi védekezéshez való joga. A határozatában a felperesi állásponttal szemben nem hozott fel újabb kifogást a 461. pontban, csupán a küldemények csomagolása, illetve fontos információ megjelölés cím alatt az előzetes álláspont 325-326. pontjaiban már szereplő érveit bővebben fejtette ki. A 477. pontban pedig visszautalt a korábban leírtakra. Az alperesi határozat 483. pontjában részletezett társadalmi küldetéssel kapcsolatos kommunikációjáról korábban is említést tett a vizsgálat során, azt az előzetes álláspont 142. pontja is tanúsítja. A felperesi kötelezettségvállalás körében az alperesi határozat, illetve az elsőfokú bíróság is okszerű magyarázatot adott arra, hogy az miért nem volt elfogadható, így az ítélet nem sérti a Tpvt. 75. §-át, illetve a Ket. 1. § (3) bekezdésében foglaltakat. A bíróság kiszabása körében az elsőfokú ítélet részletes indokolását tartalmazza annak, hogy a kiinduló összeg figyelembe vételével a kiszabott bíróság miért tekinthető jogszerűnek. A határozat 495. pontjában a bíróság alapot részletesen

megindokolta. és a felperes javára, valamint terhére értékelt körülmények a határozatból egyértelműen kitűnnek, amelyet az elsőfokú bíróság ítéletében megfelelően értékelt.

A felperes fellebbezése kis részében alapos.

A Fővárosi Törvényszék az elsőfokú ítéletet a Pp. 253. §-ának (3) bekezdése szerint eljárva a felperesi fellebbezés és az alperesi ellenkérelem korlátai között eljárva vizsgálta. Ennek eredményként a következőket állapította meg.

A másodfokú bíróság az 1956-os emlékérem ingyenességével összefüggésben alkalmazott kommunikáció, a csomagolási és postaköltség többszörös felszámítása, valamint a hivatalosság látszatának keltésével összefüggésben tett megállapítások körében maradéktalanul egyetértett az elsőfokú ítéletben foglaltakkal, a helyes indokok megváltoztatására alkalmas érveket a felperes a másodfokú eljárásban sem adott elő. A megállapított jogsértésekre tekintettel a másodfokú bíróság egyetértett az elsőfokú ítélet azon megállapításával miszerint a bíróság kiszabására megalapozottan került sor, viszont eltérő jogi következtetésre jutott a bíróság mértéke tekintetében.

A törvényszék hangsúlyozza, hogy a fogyasztói döntés tisztességtelen befolyásolásának az elkerülését célozza a gazdasági verseny védelme érdekében a pontos és körültekintő tájékoztatás. Minden vállalkozás kötelezettsége, hogy a tisztességes verseny követelményéhez igazítsa a reklámozásban megnyilvánuló magatartását és annak valamennyi elemét, mivel ez kihatással van a fogyasztó döntésére az áru megszerzése iránt. A tájékoztatásnak közzétételekor valósnak, pontosnak és hitelesnek kell lennie, és nem közvetíthet megtévesztő jelentést, tartalmat. Ennek kiemelten jelentősége van egy történelmi évforduló alkalmából kibocsátott emlékérem esetén, amikor a csalogató hatás már önmagában a nagyszerű történelmi alkalom folytán érvényesül. Ilyen körülmények között különösen felróható, amennyiben széles körben nagy számú kommunikációs csatornán megjelenő tájékoztatás egyértelműen az ingyenességet sugallja azzal, hogy „az 1956-os forradalom 60. évfordulója alkalmából a kibocsátott emlékérmeket minden magyarországi lakosnak ingyenesen biztosítja”.

A másodfokú bíróság hangsúlyozza, hogy az ingyenesség fő üzenete mellett a 0 forint + 1.490 forint postaköltség tájékoztatás félreérthető volt arra tekintettel, hogy az intenzív, több felületen megjelenő kampány fő üzenete az ingyenesség volt. Helyesen mutatott rá az elsőfokú bíróság arra is, hogy a fogyasztói döntés folyamatában a felperes által alkalmazott kommunikáció alkalmas volt a figyelem felkeltésére, és azt sugallta, hogy minden magyarországi lakos a történelmi évforduló tiszteletére ingyenesen éremhez jut. A „minden magyarországi lakosnak 0 forint” üzenet egyértelműen azt a látszatot keltette, hogy a fogyasztónak a mintegy 700 forint összegű előállítási értékű termékért nem kell fizetnie. Mindebből következően az Fttv. mellékletének 20. pontja alkalmazható volt.

Helyesen mutatott rá az első fokú bíróság arra is, hogy a felperes az eljárás során nem igazolta, miszerint az általa alkalmazott postaköltség csupán az értékesítéssel szükségszerűen felmerült költséget tartalmazza. A felperesi érveléssel szemben nem volt igazolt és indokolt az általa alkalmazott különleges buborékos csomagoló anyag használata, illetőleg a kibocsátott érme anyagára tekintettel a kesztyűs csomagolás. Felperes nem igazolta a költségek között azt sem, hogy a becsomagoláshoz használt kapszula a termék mérete miatt az érintett időszakban beszerezhetetlen volt, ezért éremtartó mappa beszerzése volt indokolt. Ugyanígy helytállóan mutatott rá az elsőfokú bíróság arra is, hogy a 6-os éremtartó rekesz alkalmazása is indokolatlan.

A másodfokú bíróság rámutat arra, hogy az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot felperes részéről a csomagolás és postaköltség többszörös felszámítása tekintetében is. Helyesen mutatott rá az elsőfokú bíróság arra, hogy több termék megrendelése esetén a felperes által alkalmazott kommunikáció során a honlapon történő megrendelés esetén a fogyasztó már csak a döntési folyamat végén - jellemzően a vásárlásra vonatkozó döntés utolsó fázisában - értesült arról, hogy több termék megrendelése esetén a csomagolási és postaköltséget termékenként külön-külön kell megfizetnie. Postai kézbesítés esetén erre már csak a termék átvételének időpontjában kerül sor. A bíróság megítélése szerint a felperes által ezzel összefüggésben felhozott egyéb online vásárlási példák az ügy eldöntése szempontjából irrelevánsak figyelemmel arra, hogy az eljárás során a felperesi gyakorlat jogszerűségét kellett vizsgálni. A tájékoztatásnál az igaz, valós és pontos megfogalmazás alapvető követelmény. Ezért az adott termékre vonatkozóan jelentőséggel bír, hogy a csomagolási és postaköltség miként alakul. Helytállóan mutatott rá az elsőfokú bíróság arra is, hogy a felperes az ezzel kapcsolatosan kiegészített tájékoztatása sem volt alkalmas.

A hivatalosság látszatával összefüggésben az elsőfokú bíróság helyesen mutatott rá arra, hogy összességében a felperes által alkalmazott intenzív kampány több kommunikációs eszköz alkalmazásával egyszerre valósult meg (televíziós reklám, sajtóhirdetés, honlap, bannerek, Facebook hirdetés, index billboard, saját honlap e-dm). Ezek a kiemelt kommunikációs eszközök, és azok módja, megjelenítése alkalmas volt arra, hogy a fogyasztóban azt a látszatot keltse, mintha a felperes hivatalos entitásként jelenne meg. A kommunikációk megítélésekor annak van jelentősége, hogy az adott tájékoztatás mit sugall, mit közvetít, és azt a fogyasztó miként értelmezheti. A televíziós reklám megjelenítésének formája, az ábrás védjegy, a küldemények csomagolásának megjelenítése, a „fontos információ, tájékoztatás megjelölés, a „hivatalos” szó használata, a felperesi székhely címe, az ME16/01 ügyszám alkalmazása összességében alkalmas volt a hivatalosság látszatának keltésére.

A törvényszék megállapította, hogy az ezen eljárást megelőzően, az alperes valóban vizsgálta a felperes által alkalmazott kommunikációt a hivatalosság látszatával összefüggésben. A 2012. november 1. napjától 2014. április 4. napjáig terjedő időszakot vizsgálva azt állapította meg, hogy a magyar éremkibocsátó intézet használatával a felperes tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot tanúsított, amikor kommunikációban ezen megnevezés alkalmazása mellett azt közölte, hogy egyes nemzeti pénzverdek hivatalos forgalmazója. A felperesi érveléssel szemben ugyanakkor a korábbi eljárásban meghozott döntés, illetőleg az utóvizsgálat és az eljárás megszüntetésére vonatkozó végzésben foglaltak nem zárták azt ki, hogy az alperes az új eljárásban az ezt követő időszakra vizsgálja a felperes későbbi kereskedelmi gyakorlatát. A Legfelsőbb Bíróság 1/2002. Közigazgatási jogegységi határozata alapján ugyanis nincs akadálya annak, hogy a hatóság felismerve korábbi téves joggyakorlatát, utóbb azt módosítva további jogszabálysértést állapítson meg. Erre tekintettel az alperes jogosult volt a korábbi határozatát követően további jogsértéseket vizsgálni a felperes hivatalos látszat keltésével összefüggésben fennálló kereskedelmi kommunikációjával kapcsolatban.

A felperesi kötelezettségvállalással kapcsolatban a törvényszék egyetértett azon állásponttal, hogy az alperes eljárása során nem volt lehetőség a kötelezettségvállalási nyilatkozat értékelésére irányadó Tptv. 75. § és Fttv. 25. § (3) bekezdése szerinti szabályok alkalmazására.

A felperes fellebbezésében vitatta az alperes által megállapított bírság összegére vonatkozó elsőfokú bírósági álláspontot is. A törvényszék hangsúlyozza, hogy a felperes terhére a jogsértések megállapítására jogszerűen került sor. Ennek figyelembe vételével az első fokú bíróság helyesen állapította meg, hogy az alperes részéről a bírság kiszabása indokolt volt. A bírság mértéke körében

azonban a törvényszék mérlegelte azt a körülményt, hogy a hivatalosság látszatával összefüggésben feltárt jogsértés késői észlelésében és ez által annak ismételt vizsgálatában a korábbi nem precíz eljárásával az alperes maga is közrehatott. A bírság összegének meghatározásánál ezen körülmény értékelése a másodfokú bíróság megítélése szerint szükséges.

Az elsőfokú bíróság egyebekben helyesen állapította meg, hogy az alperes az enyhítő és súlyosító körülményeket helytállóan vette figyelembe, és helytállóan értékelte a jogsértések súlyát. A duplikáció elkerülése érdekében a hivatalosság látszata jogsértés kapcsán csak a 2016. január 28-ig felmerült kommunikációs összeget, míg a csomagolás és postaköltség esetén a 2014. április 4. napja és 2016. január 8. napja közötti időszakot vette figyelembe, és értékelte azt a körülményt is, mely szerint a jogsértőnek talált csomagolási és postaköltséget az 1956-os emlékérem esetén a felperes visszatérítette. Mindezek mellett elmulasztotta értékelni az elsőfokú bíróság azon körülményt, mely szerint a hivatalosság látszata kapcsán az alperes annak kétszeri elbírálásában maga is közrehatott figyelemmel arra, hogy a megelőző eljárásokban azt kellő alaposággal nem vizsgálta, az eltiltás körében nem kellően fogalmazott, ami miatt az „érem kibocsátó „ elnevezés a Kft. toldattal fennmaradhatott.

Mindezek alapján a másodfokú bíróság a bírság mértékének csökkentését ezen alperesi közrehatásra tekintettel indokoltnak tartotta, és a bírság mértékét mérsékelte.

Mindezek folytán a Fővárosi Törvényszék az elsőfokú ítéletet és az alperesi határozatot a Pp. 253. §-ának (2)-(3) bekezdése, a Pp. 339. §-ának (2) bekezdés a) pontja és a Tptv. 83. §-ának (4) bekezdése alapján részben megváltoztatta, és a felperest terhelő bírság összegét mérsékelte. Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A másodfokú bíróság a felek pernyertességének és pervesztességének arányára figyelemmel a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján kötelezte a felperest részperköltség megfizetésére, és megállapította, hogy az ezt meghaladó első- és másodfokú részperköltségeiket a peres felek maguk viselik. A felperes az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban Itv.) 62. § (1) bekezdés h) pontjában biztosított tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt részkereseti és részfellebbezési illeték viselésére köteles a bírósági eljárásban alkalmazandó költségmentességről szóló 6/1986 (VI.26.) IM rendelet (a továbbiakban: IM. r.) 13. § (2) bekezdése alapján, míg a fennmaradó részkereseti és részfellebbezési illetéket az alperest az Itv. 5. § (1) bekezdés c) pontja alapján megillető személyes illetékmentessége folytán az IM. r. 14. §-a alapján az állam viseli.

Budapest, 2018. március 28.

Borsainé dr. Tóth Erzsébet s.k. a tanács elnöke,

dr. Szilas Judit s.k. előadó bíró,

dr. Bacsa Andrea s.k. bíró